

ŽENEVSKA KONFERENCA SE NADALJUJE V PRIJATELJSKEM OZRAČJU IN MED OPTIMISTIČNIMI IZJAVAMI

„Štirje“ so se lotili evropske varnosti po včerajšnjem zastoju o nemškem vprašanju

Bulganin je predložil načrt pogodbe o evropski varnosti, ki predvideva v prvi fazi obstoje vseh dosedanjih regionalnih organizacij - Po stališču zahodnih držav bi bilo treba najprej uresničiti združitev Nemčije - Zunanji ministri bodo danes položali stične točke v posameznih stališčih in določili smernice za nadaljnje delo

ŽENEVA, 20. — Konferenca štirih velikih je danes prešla ed nemškega vprašanja, ob katerem je včeraj zadelo na meto točko, k drugi točki dnevnega reda — evropska varnost. Na današnji predpoldanski seji so štirje točki dnevnega reda, nato preidejo na polnočno 2. drugi točki dnevnega reda. Obenem je bilo neuradno sklenjeno, naj se poveri proučevanju tega vprašanja stalni komisiji, katere sestava pa se ni bila določena. Zdi se, da sta to sklenila že včeraj. Bulganin in Eden po večerji, di je britanska delegacija predložila svoj stališče.

Zunanji ministri predpoldne niso mogli doseči nobenega napredka v vprašanju nemškega združitve. V zahodnih krogih zatrjujejo, da je Molotov s svojimi odgovorami na vprašanja zahodnih ministrov, narko so zunanji ministri začeli razpravljati o načrtu za evropsko varnost, ki ga je predložil Bulganin na uvodni seji konference.

Celotno besedilo svojega načrta je Bulganin prečital na polpoldanski seji nacionalnih delegacij. Načrt je precej podoben onemu, ki ga je Molotov lani predlagal v Berlinu, razlikuje se pa od njega po nekaterih važnih podrobnostih. Tudi oboje načrti nista podali podlago za nadaljnje delo, ki bi jih nacionalni vladarji zadošili. Faur je gledal na vprašanje varnosti, ki pa je govoril med drugim o smrti dela zunanjih ministrov.

Načrt pogodbe o evropski varnosti, ki ga je predložil Bulganin, ni bil na načelu omenil načelnik sovjetske delegacije, ki v svojem uvodnem govoru 18. julija, Sovjetski načrt je v glavnem naslednji:

1. Sovjetska vlada predlaga, da med prvimi fazami države udeležence pogodbe ne bi bile obvezane razveljaviti svojih dosedanjih obveznosti. Poški zvezi in varšavski zvezi veljavni, Bulganin je priznal, da ne bi bilo realistično zahtevati, naj se razpustijo obsejane regionalne organizacije. Prve faze udeležence bi se rabi ale in pristale na mehanizem posvetovanj, ki bi omogočil reševanje vseh mednarodnih sporov. Ni potrebno, da bi se pogodbi pridružile vse evropske države, ali da bi k njej pristopile hkrati.

2. V tretjini, ko bi varnostni sistem začel v celoti veljati, bi se udeležene države

Prva slika najvišjih predstavnikov štirih velesil po desetih letih. Od leve na desno Bulganin, Eisenhower, Faur in Eden v parku ženevskega Palače narodov

Potek ženevske konference v luči svetovnega tiska

Začetni optimizem se je nekoliko zmanjšal, vendar opozarja tisk, da bi bilo naivno pričakovati od Ženeve popolno rešitev nemškega vprašanja

LONDON, 20. — V angleških političnih krogih ugotavljajo danes, da je na ženevski konferenci precej zgodaj prišlo do spopada o nemškem vprašanju, kot so tudi pričakovali. Tako način, kako je prišlo do spopada, in ton, ki ga ohranja konferenca, dajeta upati, da se bo konferenca uspešno nadaljevala in da bo mogoča diskusija tudi o vseh ostalih vprašanjih. Današnje večerje v Ženevi potrjujejo to predvidevanje britanskega tiska.

«News Chronicle» opozarja, da so lahko samo tisti, ki so zelo naivno pričakovali, da bo združitev Nemčije neposreden rezultat sedanjih konferenc, razočarani zaradi včerajšnjih razgovorov. List pravi, da je združitev Nemčije brez osnovne razprave o evropski varnosti, kar namereva ostati ZSSR pri svojem stališču do Nemčije, dokler Adenauer v septembru ne bo obiskal Moskve.

Bolj pesimistični je dopisnik «Daily Telegraph», ki pravi, da sta Zahod in ZSSR razveljavila dve posameznim stališču glede Nemčije, zaradi česar se bo razdeljenost Nemčije nadaljevala tudi v prihodnje. V tem položaju, dodaja dopisnik, pa konferenca nima več o čem razpravljati, razen o splošni razorožitvi in svetovni trgovini. Stevilni komentatorji se strinjajo, da oboje vprašanje sicer sami na sebi nista toliko važna, da pa bi njuna rešitev nedvomno ugodno vplivala na nemško vprašanje.

Precejšnje razočaranje pa kaže zahodnonemški tisk, zlasti zaradi včerajšnjih Bulganinovih izjav, da položaj še ni zrel za združitev Nemčije. Berlinski «Morgenpost» piše celo: «V Ženevi poskušajo za dimno zaveso skriti neuspeh konference o najvažnejšem, nemškem vprašanju. Neuspeh konference je že tu — če se ne zgodi čudež. Nevarno pa je prikrivati položaj z umetnim optimizmom, ker lahko to prepreči zahodnim zastopnikom, da govorijo z Rusi v govorici, ki jo ti razumejo: z odločitvijo in energijo, ne pa s pozivitjo.

Zahodnonemski časopisje pripisuje zahodnim državam krivdo za plete perspektive za rešitev nemškega vprašanja.

Tudi v Ameriki pripravljajo zahtevni predstavniki, naj bodo trdni in odločni. V nobenem primeru, pravi list, pa zahodnonemski opazovalci v Ženevi ne bi dopustili predanja nemških vojsk, ki bi jih pooblašili na politiko, ki bi jo obljubili zagovarjati. Vendar pristajajo list, da bi uspeh že v tem, če bodo štirje veliki razpravljali tudi o ostalih težkah dnevnega reda in če bodo nekoli osvetlili razhajajoča se stališča.

Piccioni in Montagna izročena sodišču

Preiskovalni sodnik Sepe je odredil, da se postavijo pred sodišče Piccioni zaradi nenamernega umora, Montagna in Polito zaradi pomoči pri izkidanju preiskavi in razni drugi zaradi krivega pričevanja - Silvano Muto ni izvršil kaznivega dejanja

RIM, 20. — Predsednik preiskovalnega oddelka Raffaele Sepe je predložil danes pisarni priznave sodišča razsodbo preiskovalnega oddelka rimskega priznave sodišča o primeru Montagna.

Razsodba preiskovalnega oddelka, ki se nekoliko razlikuje od akta glavnega tožila, proglašja zaključek formalne preiskave in odreja, naj se pred rimsko sodišče postavijo Giampiero Piccioni, Saverio Polito, Ugo Montagna, Piero Pierotti, Francesco Tannoia, Mercedes Borgatti, Michele Simola, Pasquale Venuti, Madalena Carmello, Anastasio Lilli, Terzo Guerrini in Palmira Ottaviani. Piccioni bo moral odgovorjati zaradi nenamernega umora, Montagna in Polito pa, da sta Piccioniju pomagala izogniti se preiskavi sodne oblasti. Ostali so obtoženi krivega pričevanja. Nadalje bosta morala odgovorjati Adriano Conetta, Bisaccia in Venanzio De Felice zaradi krivega pričevanja, kar sta 8. julija in 6. avgusta 1954 v Rimu kot priči pred predsednikom preiskovalnega oddelka govorila. Sepe, kot se kasneje preklekli svoje lažne izjave, ni po kaznivih Adrianu Conetta, Bisaccia, Elena Angelini, Umberto Fontana, Ottavio Dolfi, Osiride Ganzoroli in Vincenzo Ceprani. Sodnega postopka ne bo proti Rosi Varvaluva zaradi pomanjkanja dokazov in proti Silvanu Mutu, ker ni izvršil dejanja.

Sodnim aktom bodo priključeni tudi zapisniki priključeni v postopku.

Poslanska zbornica odobrila ukrepe v prid predilniškim delavcem

Nadaljevanje razprave o finančnem proračunu - Socialist Lombardi zahteva izvajanje Vanonijevega desetletnega načrta

(Od našega dopisnika)

RIM, 20. — Tudi danes sta zasedala oba dela parlamenta: poslanska zbornica in senatski kongres. V poslanski zbornici so dopoldne razpravljali o finančnem proračunu, popoldne pa o zakonskem dekretu v prid delavcem predilniške industrije. Medtem ko je senat nadaljeval z razpravo o Segniniem programu, Predstavniki posameznih političnih skupin poslane zbornice so danes sklenili, da bodo najprej razpravljali v zbornici o finančnem proračunu in določili stališče glavnih točk. To je bila sklopa blagajne za Jug in izjavil, da je glavna napaka blagajne, da nima načrta. Popoldne so najprej poslanci sprejeli zakonček zakonskega dekreta od 21. junija 1955, ki vsebuje ukrepe v korist oskudnih kmetov v Sardiniji zaradi suše, kjer je bila škoda največja. Za zakon so glasovali demokrati, PSI, KPI, monarhisti in MSI. Sledilo je nadaljevanje razprave o zakončinih ukrepih, ki so bili sprejeti v prid predilniškim delavcem, o čemer je bila večerja splošna razprava za ključena ter so danes predstavniki vseh strank podali še glasovne izjave.

Poslanec-porocilec Rapelli (levice KD) je izjavil, da predlog črta ni najboljši, vendar pa da bo preprečil, da bi milost in nemilost delodajalcev, Minister Vigorelli, da je rekel, da bi bil to zakon, ki bi s tem zakonom rešena kriza za predilniško industrijo, v kateri grozi, da bo zakončinih ukrepih, ki so bili sprejeti v prid predilniškim delavcem, o čemer je bila večerja splošna razprava za ključena ter so danes predstavniki vseh strank podali še glasovne izjave.

Poslanec-porocilec Rapelli (levice KD) je izjavil, da predlog črta ni najboljši, vendar pa da bo preprečil, da bi milost in nemilost delodajalcev, Minister Vigorelli, da je rekel, da bi bil to zakon, ki bi s tem zakonom rešena kriza za predilniško industrijo, v kateri grozi, da bo zakončinih ukrepih, ki so bili sprejeti v prid predilniškim delavcem, o čemer je bila večerja splošna razprava za ključena ter so danes predstavniki vseh strank podali še glasovne izjave.

Hudi neredi v Saigonu namesto sestanka o volitvah

Po Diemovi odklonitvi razgovorov s Severnim Vietnamom o izvedbi splošnih volitev so danes demonstranti oplenili hotel, kjer stanujejo člani mednarodne komisije - Pred sestankom med Edenom in Molotovom o Indokini?

SAIGON, 20. — Danes, leto dni po podpisu ženevskih sporazumov o Indokini, je obenem potekel tudi rok za sestanke med predstavnikmi Južnega in Severnega Vietnama, na katerem naj bi začeli priprave na izvedbo svobodnih volitev v vsej državi. Kot je napovedal južnovietnamski ministri, predsednik Diem, udeleženci vladni hoteli, da pa so bile organizirane demonstracije, ki so se izromonstrantov, večinoma študentov in beguncev, je ob klica spozornostim na splošnem napad in oplenili hotel Matas, kjer stanujejo nekateri mednarodni komisije za nadzorstvo nad prepirjem. Policija je posredovala precej pozno, končno pa se ji je uspelo v pomočjo solizističnega bomb demonstrante razgnati. Ranjenih je bilo okoli 50, demonstrantov in nekaj policijskih agentov. Kasneje so po mestu patrolirali avtomobili

vietnamske policije, pred hotelom Majestic pa so postavili močne vojaške straže. Hotel je bil popolnoma demoličen in oplenjen; škodo cenijo na 100 milijonov francoskih frankov. Popolnoma uničeno je bilo stanovanje italijanskega poslanika Giovannija Galine.

Enaka usoda je zadelo hotel Gallieni. Nekaj francoskih državljani, ki stanujejo v obeh hotelih, je utrpelo precejšnjo škodo, med žrtvami neredov pa ni nobenega Francosa. Zaukujejo tudi vesti, da je bil ubit neki severnovietnamski častnik, član mešane komisije.

Po poluradnih vesteh so danes najprej zahtevali dve smrtni žrtvi in 57 ranjenec, ki so vsi Vietnamci. Med oboje, ki so jih demonstranti v hotelu Majestic nadlegovali ali celo pretepali, pa je tudi predsednik mednarodne komisije za nadzorstvo nad prepirjem v Indokini, Indijec Desai.

Popoldne so se v mestu ponovno zbirali demonstranti, ki so se večinoma prevajali z avtomobili in kamioni, ki so last vlad. Na avtomobilih so montirani močni zvočniki, ki trobijo gesla proti splošnim volitvam.

Francoski generalni komisar in namestnik vrhovnega pučevnika, gen. Pierre Jacquot, je imel danes razgovor s predsednikom južnovietnamske vlade Diemom, kateremu je izrazil svojo prepričanost pri dejanju, storjenih med manifestacijami, ki so vendar bila dana najbolj formalna zagotovila glede varnosti članov mednarodne nadzorstvene komisije.

Medtem se v Ženevi vedno bolj vztrajno širijo vesti, da se bosta v kratkem sestala britanski ministri predsednik Eden in sovjetski zunanji ministri Molotov ter razpravljala o položaju v Indokini.

V dobro obveščenih londonskih krogih pa pravijo danes v zvezi z Nehrujevim izjavami o možnosti konference na delovni vlad o Daljnem vzhodu, da britanska vlada nameruje nasprotovati konferenci, ki ne dajo perspektiv za dejanski uspeh.

Kremelj odprl za obiskovalce

MOSKVA, 20. — Prvič v zgodovini sovjetske države je bil Kremelj danes odprt za obiske prebivalstva. Zgodovinsko poslopje bo odsej odprto vsak dan od 9. do 20. ure in ogledal si ga bo lahko vsakdo, kdor si ga bo želel. Kremelj in njeni nomeni posebnih varnostnih ukrepov. Edino pri vratih je nekaj desetnih agentov, ki delajo red med veliko množico, ki je pritisnila na vrata.

Odprte Kremlja za obiskovalce so pričakovali že nekaj časa.

MOSKVA, 20. — Kot poročajo agencije TASS, je prof. Šepilov, predsednik zunanje politične komisije Vrhovnega sojeta in glavni urednik «Pravde» danes z letalom odpotoval v Kairo, kjer bo na pobilo egiptovski vladar prisostvoval proslavam edneva osvoboditve.

Adenauerjeva posvetovanja o ženevskih razgovorih

ŽENEVA, 20. — Kanceler Adenauer je predsedoval danes v avdicarjem letovskem kraju Muerren, kjer je na političnih, informativnih konferencah o poteku ženevskih razgovorov. Konferenca so se med drugim udeležili zahodnonemški zunanji ministri von Brentano, državni podtajnik Hallstein in vodja zahodnonemške delegacije opazovalci na ženevski konferenci Blankenhorn.

Zdi se, da so zahodnonemški opazovalci v Ženevi za skrbeli spričo možnosti, da bi prišlo med ZSSR in ZDA do sporazuma o varnosti in razorožitvi, ki bi preprečil združitev Nemčije. Sodiijo, da so o tem predvsem razpravljali med današnjimi razgovori.

Danes se je v Ženevi razširila vest, da so člani sovjetske delegacije s posredovanjem nemških novinarjev in predstavnikov satelitskih držav, sondirali teren, da bi ugotovili možnost sestanka s predstavniki zahodnonemške skupine opazovalcev in po možnosti tudi s kancelijem Adenauerjem, ki je na političnih v Svi. Zatrjujejo, da sondiranje ni imelo uspeha, ker Nemci odklanjajo vsak tesnejši stik z Rusi. Predvsem pa v nemških krogih

Ferrer, ki igrata v filmu »Vo
Andreja, si v prostih dneh pri
en oddih v okolici Rima

da napravimo verou
primeren potrebam na
šega poklica!

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

GORIŠKI OBČINSKI SVET IN DRŽAVLJANSTVO JOSIPA KLANJŠČKA

Za mirno sožitje ob vzhodni meji je treba prenehati s škodljivim šovinizmom

Kljub zakonskim določilom, ki govorijo o pravici Josipa Klanjškca do ponovne pridobitve italijanskega državljanstva, je demokratska večina s pomočjo monarhofašističnih glasov sprejela predlog upravnega odbora o nadaljnjem vztrajanju v procesu

Kljub hudi vročini je bila seja goriškega občinskega sveta, torej zelo razglašena. Med drugimi manj važnimi upravnimi vprašanji je bila na dnevnem redu tudi zahteva upravnega odbora občinskega sveta o nadaljnjem vztrajanju v procesu proti Josipu Klanjškcu. Znanost, ki je Klanjškca pravdačasno vložila prošnjo za italijansko državljanstvo, do katerega je imel polno pravico, pa mu je notranje ministrstvo kljub temu izdalo izgovorni list, zaradi česar se je praznični dan pritožil na sodno oblast. Goriško sodišče je sodilo krivično, zato je Klanjškca vložil pritožbo na višjo sodno oblast.

Po ugodnih besedah župana o potrebi vztrajanja občine v procesu proti Klanjškcu je spregovoril občinski svetovalec tov. Darko Suligoj, ki je opomnil občinski svet, da ne bi smel vztrajati v procesu proti človeku, ki je doma z Oslavja, in kateremu potemtakem pripada italijansko državljanstvo, čeprav je bil nekaj časa zaradi preganjanja prisiljen izseliti se. Pravno, plat vse zadeve je prisotnim obrazložil občinski svetovalec odvetnik Birska, ki je zahteval, da se prizna Klanjškcu državljanstvo. V besedo mu je vstopil, slovenski manjšini na Goriškem dobro znani sovražnik, odvetnik Pedroni, ki je Klanjškca nazval z izdajalcem. Nastala je ostra diskusija, v kateri je tov. Suligoj zavrnil nesramni napad Pedronija in povedal, da je moral Klanjškca 1940, leta zbežati v Jugoslavijo kot številni drugi Slovenci, ki niso hoteli izginiti za vedno v taboriščih ali v posebnih vojaških oddelkih. Odv. Birska je povedal, da je Klanjškca opirajoč se na zakon o državljanstvu iz leta 1912, pravčasno vložil prošnjo za vrnitev italijanskega državljanstva, toda ministrstvo notranjih zadev je na njegovo prošnjo odgovorilo negativno tri mesece kasneje, kakor predpisuje zakon in s tem odvzelo veljavnost lastnemu ukrepu. Zaradi tega je tudi Klanjškca vložil pritožbo in bil se moral občina o nepravilnosti postopka notranjega ministrstva premisliti, preden sklepa, da bi še nadalje vztrajala

SREČANJE JUGOSLOV-ITAL. KOMISIJE V NOVI GORICI

DOSEŽEN JE BIL SPORAZUM o sodelovanju v obrambi proti toči

Jugoslovansko delegacijo je vodil tov. Ivo Jankovc, italijansko delegacijo pa prof. Rui - Razgovori o številnih vprašanih obrambe proti toči so trajali dva dni

Po dvodnevnih razgovorih z jugoslovansko komisijo za obrambo proti toči v obmejnih krajih Goriške ter ogledu naprav v Vipavski dolini in Brdih se je 17. t. italijanska komisija pod vodstvom profesorja agronomске fakultete g. Ruija vrnila v Italijo.

Prilite in čitajte Primorski dnevnik!

Prvi uradni stiki med obema državama na tem področju so bili vzpostavljeni letos aprila, ko je bil ob obisku naše komisije v Veroni dosežen načelni sporazum o koordiniranju borbe proti toči na obeh straneh meje. Kmalu nato so pristojni italijanski organi podaljšali obrambno črto do Steverjana, vtem ko se v jugoslovanskih Brdih zgradili 22 novih postaj.

V sedanjih razgovorih sta komisiji razpravljali ter dosigeli sporazum o potrebi še tesnejšega sodelovanja obeh držav na tem področju, dalje o medsebojnem obveščanju o uspešnih opozorila pomanjkljivosti obrambe proti toči, izmenjavanju vremenskovskih poročil in informacij ter drugih tehničnih vprašanjih.

V jugoslovanski komisiji so bili pomočnik generalnega direktorja DOZ tov. Ivo Jankovc, tov. Miloslavjevič, univerzitetni profesor v Beogradu, prof. dr. Reya iz Ljubljane.

DEZURNA LEKARNA Danes posluje ves dan in ponoči lekarna D'Udine, Ulica Rabatta 18 - tel. 21-24.

KORSO. 17.00: «Veseli raziskovalci».

VERDI. 17.00: «Sabaka», v barvah.

CENTRALE. 17.00: «Priznava», M. Clift in A. Baxter.

VITTORIA. 17.00: «Smrtno sovražstvo», R. Armendarez in E. Martino.

MODERNO. 17.00: «Crne oči Londona», B. Lugosi in G. Gyni.

KINO NA ODPRTEM. 21.00: «Mladi ljubimci».

KINO. 17.00: «Veseli raziskovalci».

VERDI. 17.00: «Sabaka», v barvah.

CENTRALE. 17.00: «Priznava», M. Clift in A. Baxter.

VITTORIA. 17.00: «Smrtno sovražstvo», R. Armendarez in E. Martino.

MODERNO. 17.00: «Crne oči Londona», B. Lugosi in G. Gyni.

KINO NA ODPRTEM. 21.00: «Mladi ljubimci».

KORSO. 17.00: «Veseli raziskovalci».

Voličve v notranje komisije CRDA

Vollina komisija v CRDA v Trzinu je v sporazumu z dosedanjimi notranjimi komisijami in ravnateljstvom ladjedelnice sklenila, da bodo volitve za nove notranje komisije v petek 29. t. m.

Notranje komisije v CRDA so zahtevale od ravnateljstva, da jih čimprej poiskane na sestanku, na katerem naj bi bili prisotni tudi člani notranjih komisij CRDA iz Trsta; na sestanku naj bi razpravljali o obnovitvi medznanega sporazuma v okviru podjetja. Notranje komisije zahtevajo tudi sestanek za ponovno razpravljanje o položaju suspendiranih delavcev iz oddelkov, v katerih dela ne primanjkuje in je ravnateljstvo uvelodalo celotno nadurno delo.

O diskriminacijskem ravnanju ravnateljstva CRDA v Trzinu so se dne govorniki na številnih zborovanjih v goriški pokrajini predstavili Delavske zbornice in KPL.

Toda tudi drugi italijanski državljani, po narodnosti italijani so morali v izgnanstvo, ker jih je preganjal fašizem, jo šovinističnemu prenapetosti odgovorili občinski svetovalec Batti (PCI), ki je še poudaril, da je treba zakon spoštovati in da Klanjškca ne smešar drugje.

Ko je vse kazalo, da se stvar zasluje v prid prizadetega, so se oglašali nekateri demokratski svetovaleci, med njimi Beltrame in Culot, ki so vprašali, zakaj se ni Klanjškca vrnil že 1945. leta, ampak je čakal do leta 1952. Odgovoril je svetovalec Bratuž, ki je med drugim omenil, da je Klanjškca prišel šele 1952. leta, ker je takrat prevzel dediščino po kratkim umrlem očetu.

Iz celotnega poteka diskusije, ki se je zaključila z glasovanjem 20 svetovalcev v prid predlogu upravnega odbora občinskega sveta za vztrajanje v procesu proti Klanjškcu, trem glasovom proti omenjenemu predlogu in enemu vzdržanemu glasu (Batti), se je na žalost še vedno pokazal vpliv šovinističnih nestranečev v občinskem svetu in odločnost demokratske večine, da vztraja v zadevi, ki bo pokazala, in mogoče iz čisto političnih in sovražnih namenov izigrati zakon in odvzeti pravico do državljanstva človeku, ki je bil primoran romati z domače grude v svet, samo zato, ker je bil odločen demokrat in prviržen stvari demokracije in svobode.

Rešili avto Zelenega križa je večeraj ob 10.15 oddihel v Ul. N. Sauro v bližini sodne palače, kjer se je 73-letni Giuseppe Mignat nenadoma onesvestil. Ko je rešili avto prišel na kraj, pa je bila njegova pomoč zaman, kajti Mignat je bil že mrtev. Zadel ga je namreč srčna kap.

Zlomila si je levo nogo

Včeraj ob 7.45 je rešili avto Zelenega križa oddihel v bolnišnici Brigata Pavla 58-letni Marijo Basso iz Ul. N. Sauro v Goriči, ki je pred sodno palačo po nesreči padel. Zaradi verjetnega zloma leve noge so jo pridržali na zdravljenju.

Pod okriljem ZSPD uprizorijo SNG za Tržaško ozemlje na DVORIŠČU KONSUMNE GOSTILNE V ŠTANDREŽU v SOBOTO 23. t. m. in NEDELJO 24. t. m. ob 21. uri

komedijo CARLA GOLDONIJA

PRIMORSKE ZDRAHE

(«LE BARUFFE CHIOZZOTTE»)

Ponašil dr. MIRKO RUPEL

Režija: JOZE BABIČ in MODEST SANCIN

Glasbena priredba: O. KJUDER. Ples: O. GORJUP.

Scena: JOZE CESAR in inž. arh. VIKTOR MOLKA

Godi se v primorski vasi v starih časih.

Predpredaja vstopnic v soboto na ZSPD ob 8.30 do 12. in od 15. do 18. ter dve uri pred pričetkom predstave pri blaginji.

V Standrežu v Konsumu od 8.30 do 12. in od 15. do 18. ure.

Ako bo dovolj ljudi, bo k predstavi v Standrežu v soboto kakor tudi v nedeljo vozil poseben avtobus, in sicer: iz Gorice (Travniki) ob 20.30; iz Pevme skoz Podgorje ob 20.30 in iz Sovodnje ob 20.30. Po končani predstavi bo avtobus odjedal udeležence iz Standreža v Gorico, Pevmo in Sovodnje.

Končna klasifikacija po celotni etapi:

1. Mueller 41'42"; 2. Iljev 15'; 3. Krstev 53'; 4. Jesic 1'50"; 5. Ognenski 1'39"; 6. Varga 2'28"; 7. Petrović 2'31"; 8. Kulevski 2'51"; 9. Van Thourn 3'12"; 10. Ranner 3'19".

Splošna klasifikacija po IV. etapi:

1. Mueller 20'42'41"; 2. Krstev

234"; 3. Varga 3'56"; 4. Bolzan 7'30"; 5. Petrović 8'33"; 6. Van Thourn 14'51"; 7. Iljev 17'22"; 8. Deferm 17'43"; 9. Jesic 18'31"; 10. Jugo 21'56".

Splošna klasifikacija za moštvo:

1. Jugoslavija I. 62.39'23"; 2. Bolgarija 63.17'13"; 3. Avstrija 63.52'19"; 4. Slovenija I. 64.31'38"; 5. Jugoslavija II. 66.56'39"; 6. Slovenija II.; 7. Fotokemika; 8. Danska; 9. Hrvaška; 10. Holandska.

Rezerve: Heriksson (Dan.), Van Brandt (Belg.), Schlegler (Avstr.), Jonquet (Fr.).

DUNAJ. 20. — Ves dunajski tisk kritizira sestavo kontinentalnega moštva za tekmo proti Angliji. Predvsem poudarjajo, da branilec Kohlmeier ni reprezentant niti v nemškem moštvi in da zaradi svoje trenutne slabše forme ne igra niti v prvem moštvu svojega kluba. Zelo se tudi zaleta v Boskovo primerjajoč ga z Bozskom. (Vendar bi se znali Dunajčani prav zaradi Boskova tudi motiti, če bi vedeli za njegovo igro v Torinu. Op. ur.) Zelo čudno je nadalje, da niso bili v zbir nogometaši kot Vukas, Kubala, Liebrich itd. Glede branilca Hanappija pa pravijo, da tedaj ne bo mogel s kontinentalnim moštvom v Belfast, ker bo s svojimi klubom Rapidom v Avstraliji. Nek list se celo spravlja, če ne nameravajo moške tehnike, ki so moštvo sestavili, napraviti Angliji uslugo s tem, da ji postave nasproti slabo moštvo.

Iz Budimpesta pa prihaja vest, da noben madžarski igralec ne bo 13. avgusta nastopil v Belfastu. Po utrditvi teh namizov za Srednjeevropski pokal bo igralcem več kot potreben počitek, zato jih bodo poslali na počitnice.

KONCAN JE MEDNARODNI SAHOVSKI TURNIR V LJUBLJANI

Karaklajić še enkrat prvi

Jugoslavlani na prvih treh mestih. Puc premagal v zadnjem kolu Pirca.

BEOGRAD, 20. — Danes se je v Ljubljani končal mednarodni sahovski turnir. V zadnjem kolu so zabeležili naslednje rezultate:

Bogdanović - Karaklajić remi, Ing. Vidmar - Gabrovšek remi, Witkowski - Stahlberg remi, Grosek - Robatsch 0:1, Krivec - dr. Paoli 1:0, Persitz - Udovčić 0:1, Milic - Kieninger remi, Puc - Pirc 1:0, Bertok - Padevski remi.

Končno stanje: 1. Karaklajić 11.5, 2. Milic 11, 3. Udovčić 10.5, 4. in 5. Stahlberg in Padevski 10, 6. dr. Paoli, 7. Bertok, Witkowski, Gabrovšek, Kieninger in Puc 9, 12. Ing. Vidmar 8, 13. dr. Bogdanović, Grosek in Robatsch 7.5, 16. in 17. Krivec in Persitz 5.5, 18. dr. Paoli 4.5.

V nedeljo v Gradski proslava padca fašizma

ANPI za Goriško organizira v nedeljo 24. t. m. ob 3. uri popoldne v Gradski proslavo padca fašizma. Zveza italijanskih partizanov vabi ob tej priložnosti vse antifašiste iz goriške pokrajine, da se proslave udeležijo v čim večjem številu in s tem dokažejo prvirženost stvari demokracije in napredka in odločenost, upreti se vsakemu tudi najmanjšemu poskusu ponovnega oživljanja fašizma.

OD BOVCA ČEZ VRŠIČ DO LJUBLJANE

Avstrijec Müller glavni junak

V Ljubljani prvi Bolgar Ognenski, v Kranjski gori Müller, na Vršiču Bolgar Iljev

LJUBLJANA, 20. — Vsekar je tretja etapa na dirki «Po Hrvaški in Sloveniji» strahotno delovata, če je danes, po prvem dnevu počitke v Bovcu, startalo le še 57 dirkačev, torej 32 manj kot v prvi etapi. Izginilo je popolnoma moštvo Anglije in od Luksemburčanov sta ostala le še Bolzan in Ferrari. To je bil sedva za Bolzana hudi udarec, kajti na njegovih plehch je bila rumena majica — in kakso jo ohraniti. Danes je vozil v skupini proti Vršiču, ki je najvišja točka na vseli dirki. Toda defekt po 15 km ga je prisilil, da je zaostal in ni mogel več dobiti direktnih rivalov. Bolzan je na koncu izgubil rumeno majico, obenem pa ima že skoraj 9' zaostanka za prvim, ki je sedaj Avstrijec Mueller.

Ta se je sploh danes zelo izkazal. Na Vršiču je bil drugi, ki je Bolgarom Iljevom, v Kranjski gori, na cilju poleta, prvi in v Ljubljani četrti, dobri dve minuti za prvimi tremi, tako da je postal končni zmagovalac celotne etape. Poleg Muellerja so se dobro odrezali tudi bolgarski dirkači. Neli posebej pa se danes niso odlikovali Jugoslavlani.

Vrstni red na cilju poleta Bovec-Kranjska gora (47 km):

1. Mueller (Avstr.) 1.52'10"; 2. Iljev (Bolg.) 1.53'03"; 3. Krstev (Bolg.) 1.53'03"; 4. Jesic (Jug.) 1.54'; 5. Varga (Jug.) 1.54'30"; 6. Van Thourn (Belg.) 1.54'48"; 7. Cvejin (Srb.) 1.55'01"; 8. Petrović (Jug.) 1.55'01"; 9. Kulevski (Jug.) 1.55'01"; 10. Ranner (Avstr.) 1.55'40".

Vrstni red na cilju poleta Kranjska gora - Ljubljana (85 km):

1. Ognenski (Bolg.) 2.16'21"; 2. Jonsson (Dan.) 1.53'; 3. Bergant (Jug.) 1.53'; 4. Mueller (Avstr.) 2.18'32"; 5. Kuelers (Hol.); 6. Varga (Jug.) 1.53'; 7. Assenkov (Bolg.); 8. Bovec (Bolg.); 9. Peigica (Slov.) 1.53'; 10. Bolzan (Luksemburg) vsi v času Muellerja.

Končna klasifikacija po celotni etapi:

1. Mueller 41'42"; 2. Iljev 15'; 3. Krstev 53'; 4. Jesic 1'50"; 5. Ognenski 1'39"; 6. Varga 2'28"; 7. Petrović 2'31"; 8. Kulevski 2'51"; 9. Van Thourn 3'12"; 10. Ranner 3'19".

Splošna klasifikacija po IV. etapi:

1. Mueller 20'42'41"; 2. Krstev

234"; 3. Varga 3'56"; 4. Bolzan 7'30"; 5. Petrović 8'33"; 6. Van Thourn 14'51"; 7. Iljev 17'22"; 8. Deferm 17'43"; 9. Jesic 18'31"; 10. Jugo 21'56".

Splošna klasifikacija za moštvo:

1. Jugoslavija I. 62.39'23"; 2. Bolgarija 63.17'13"; 3. Avstrija 63.52'19"; 4. Slovenija I. 64.31'38"; 5. Jugoslavija II. 66.56'39"; 6. Slovenija II.; 7. Fotokemika; 8. Danska; 9. Hrvaška; 10. Holandska.

Rezerve: Heriksson (Dan.), Van Brandt (Belg.), Schlegler (Avstr.), Jonquet (Fr.).

DUNAJ. 20. — Ves dunajski tisk kritizira sestavo kontinentalnega moštva za tekmo proti Angliji. Predvsem poudarjajo, da branilec Kohlmeier ni reprezentant niti v nemškem moštvi in da zaradi svoje trenutne slabše forme ne igra niti v prvem moštvu svojega kluba. Zelo se tudi zaleta v Boskovo primerjajoč ga z Bozskom. (Vendar bi se znali Dunajčani prav zaradi Boskova tudi motiti, če bi vedeli za njegovo igro v Torinu. Op. ur.) Zelo čudno je nadalje, da niso bili v zbir nogometaši kot Vukas, Kubala, Liebrich itd. Glede branilca Hanappija pa pravijo, da tedaj ne bo mogel s kontinentalnim moštvom v Belfast, ker bo s svojimi klubom Rapidom v Avstraliji. Nek list se celo spravlja, če ne nameravajo moške tehnike, ki so moštvo sestavili, napraviti Angliji uslugo s tem, da ji postave nasproti slabo moštvo.

Iz Budimpesta pa prihaja vest, da noben madžarski igralec ne bo 13. avgusta nastopil v Belfastu. Po utrditvi teh namizov za Srednjeevropski pokal bo igralcem več kot potreben počitek, zato jih bodo poslali na počitnice.

Na srečo ne pisem samo za te generacije, ki se niso rojene. Silal in celo bral sem toliko izpovednih besed od raznih dobromernih ljudi, da se manj dobromernim ni posrečilo, izbiti mi peru iz roke. Silal sem izjave svojih vrstnikov, ki so vzklkali: Saj to je, kakor bi bral svojo lastno mladost! Toda ne samo od svojih vrstnikov, celo od ženskih oseb sem silal podobno sodbo. Ganila me je pobožnost mnogih starejših ljudi, s katero si izstrigujejo in hranijo te spomine. Nekateri jih pošiljajo celo svojim sorodnikom in prijateljem onstran velike luze. Enim je bolj všeč to, drugim oho. Nekaterim, ki so bili zadovoljni s folklorom in orisom življenja Godine Vrdelskega, so grajali navajanje sanj. In vendar ni bilo pomembnemu slovenskemu pesniku, ki je starejši od mene, odveč, pisati mi prav o teh sanjah nekaj priznanih vrstic, več še, zaupati mi troje lastnih tipičnih in ustvarjalnih sanj. Nekaterim molim ožjim rojakom se je zdelo zamalo, da pripovedujem kaj več o svojem kranjskem sorodstvu in o njegovih prigodah; drugi zopet so se spotikali nad «Kladanom» in mojo zgodbo z «onotom»; tretji so godrnjali nad vpletnjem «Don Lorenza» med Godino Vrdelskega. Star prijatelj in velik kulturni svetovljan mi je zatrdil, da smatra to troje za višek prve knjige pričujočih spominov. Itd.

Naj ne smatramo blagohotni čitatelji teh navedb za pretirano avtorjevo neskrbnost. Saj sem doslej oziral predvsem na navste, kritiko in na neblage sodbe. Toda ker mi je drag čim tesnejši stik z mojimi čitatelji, sem smatral za potrebno zlo, da nastejem tudi nekaj pozitivnih ocen, da se med temi in onimi ustvari i v čitatelju i v avtorju samem neko potrebno ravnovesje.

V tem smislu moram že danes priznati, da me je najbolj razveselil sicer ne povsem nepričakovani uimeček teh spominov: Z mano vred so malone vsi moji čitatelji, tisti, ki me grajajo, in tisti, ki me hvalijo, začeli odkrivati tudi svojo lastno mladost. Mnogi me i v Trstu i v Ljubljani ljubeznivo ogovarjajo in mi pripovedujejo zgodbe in prihode iz lastne mladosti. Drugi mi dajejo vedeti, da se tudi samo ukvarjajo s podobnim odkrivanjem. Spomin na case, ki se zdijo tako zelo daleč za nami, je cizvel. Brezna mnogih na videz že okrnelih dni se odpirajo in bruha jo na dan svoje potopljene zaklade, Mar-

četrt ali peta generacija bodo terjale, da je to napisano. Na srečo ne pisem samo za te generacije, ki se niso rojene. Silal in celo bral sem toliko izpovednih besed od raznih dobromernih ljudi, da se manj dobromernim ni posrečilo, izbiti mi peru iz roke. Silal sem izjave svojih vrstnikov, ki so vzklkali: Saj to je, kakor bi bral svojo lastno mladost! Toda ne samo od svojih vrstnikov, celo od ženskih oseb sem silal podobno sodbo. Ganila me je pobožnost mnogih starejših ljudi, s katero si izstrigujejo in hranijo te spomine. Nekateri jih pošiljajo celo svojim sorodnikom in prijateljem onstran velike luze. Enim je bolj všeč to, drugim oho. Nekaterim, ki so bili zadovoljni s folklorom in orisom življenja Godine Vrdelskega, so grajali navajanje sanj. In vendar ni bilo pomembnemu slovenskemu pesniku, ki je starejši od mene, odveč, pisati mi prav o teh sanjah nekaj priznanih vrstic, več še, zaupati mi troje lastnih tipičnih in ustvarjalnih sanj. Nekaterim molim ožjim rojakom se je zdelo zamalo, da pripovedujem kaj več o svojem kranjskem sorodstvu in o njegovih prigodah; drugi zopet so se spotikali nad «Kladanom» in mojo zgodbo z «onotom»; tretji so godrnjali nad vpletnjem «Don Lorenza» med Godino Vrdelskega. Star prijatelj in velik kulturni svetovljan mi je zatrdil, da smatra to troje za višek prve knjige pričujočih spominov. Itd.

Naj ne smatramo blagohotni čitatelji teh navedb za pretirano avtorjevo neskrbnost. Saj sem doslej oziral predvsem na navste, kritiko in na neblage sodbe. Toda ker mi je drag čim tesnejši stik z mojimi čitatelji, sem smatral za potrebno zlo, da nastejem tudi nekaj pozitivnih ocen, da se med temi in onimi ustvari i v čitatelju i v avtorju samem neko potrebno ravnovesje.

V tem smislu moram že danes priznati, da me je najbolj razveselil sicer ne povsem nepričakovani uimeček teh spominov: Z mano vred so malone vsi moji čitatelji, tisti, ki me grajajo, in tisti, ki me hvalijo, začeli odkrivati tudi svojo lastno mladost. Mnogi me i v Trstu i v Ljubljani ljubeznivo ogovarjajo in mi pripovedujejo zgodbe in prihode iz lastne mladosti. Drugi mi dajejo vedeti, da se tudi samo ukvarjajo s podobnim odkrivanjem. Spomin na case, ki se zdijo tako zelo daleč za nami, je cizvel. Brezna mnogih na videz že okrnelih dni se odpirajo in bruha jo na dan svoje potopljene zaklade, Mar-

HOLANDSKA ZMAGA (POSAMEZNO IN MOSTVO) V XIII. ETAPI TOURA

Drobni De Groot je včeraj zmagal

Na cilj je prispel sam dvajset minut pred ostalimi

ALBI, 20. — De Groot, Holandec s tankimi nozicami, ki je letos že navdušil množico ob krožni progi v Frascatiju s svojo solistično voznjo (ki mu pa ni prinesla končnega uspeha), je danes spet izstopil iz množice dirkačev: odrgal se je in zbežal. Seveda se nihče ni zanj zmenil, saj je nekje na dnu splošne klasifikacije. De Groot pa je le pogumno vozil in prispel na cilj sam mnogo pred ostalimi.

Vrstni red na XIII. etapi (Milau - Albi, 203 km):

1. De Groot 3.52'41"; 2. Darrigade 6.13'12"; 3. Gay 1.53'; 4. Schneider 1.53'; 5. Caput 6.13'26"; 6. Barozzi 1.53'; 7. Van Breenen 1.53'; 8. Pobiet 6.13'30"; 9. Van Est; 10. Ockers; 11. Van Steenberg; 12. Hinsen in nato ostali s časom Pobiet.

SVETOVNO KAJASKO PRVENSTVO

Tekmovalci 13 držav v Tacnu pri Ljubljani

Ni še znano, ali bodo nastopili tudi Italijani, ki so se prepozno prijavili

Cez dobrih 10 dni bo 166 tekmovalcev iz 13 držav pričelo borbo za naslove svetovnih prvakov kajaskega sporta. Nastopilo bo 6 Angležev, 4 Belgijci, 14 Avstrijev, 15 tekmovalcev iz Zahodne Nemčije, 12 Svcarjev, 19 Čehov, 20 tekmovalcev iz Vzhodne Nemčije, 1 Danec, 1 Šved, 3 Luksemburžani, 16 Francozov, 2 tekmovalca iz Posarja in 10 Jugoslovancev. To so samo tekmovalci, vsi pa niso rezerve.

V posameznih disciplinah bo nastopilo: F-1 ženske 30 tekmovalk, F-1 moški 40 tekmovalcev, C-1 moški 20, C-2 moški 40, C-2 mešano 22.

Ce bi hoteli dati prognoze o rezultatih, ki bodo doseženi na svetovnem prvenstvu, bi prav lahko že danes čitali Danec, Svede, Luksemburžane, Belgijce in Angleže, ki v svojih vrstah nimajo favoritov. Medtem ko bodo v ekipah Avstrije, Vzhodne Nemčije, Svcine, CSR nastopili tekmovalci, ki se bodo potoevali za najvišje naslove, zato jamčijo imena: Danek, Vogt, Holzbauer, Dufek, Skolli, Polz in Setzkorn.

Prijave so bile zaključene 29. julija, vendar je vodstvo prav te dni prejelo prijavo od Italije. Sporočili so jim naj prijalo, vendar bo tekmovalna komisija odločala o njihovem nastopu.

Ze pred časom je bilo objavljeno, da je vrhovno pokroviteljstvo nad svetovnim prvenstvom prevzel marsal Tito. V castnem predstvedu so se jugoslovanski predstavniki oblaisti in sportnih organizacij, in sicer Miha Marinko, Boris Kraigher, Franc Leskosek, gen. polk. Ivan Gosnjak, viceadmiral Mate Jerković, dr. Marjan Breclj, Milijan Neorič, dr. Marjan Dermastja, Miroslav Dragustin.

Prav te dni je jugoslovanskih 10 tekmovalcev zopet pričelo z lahkim kondicijskim treningom.

Filipinec Elorde (peresna kategorija) je v 10 rundah premagal svetovnega prvaka svoje kategorije Sandya Saddlerja. Dvojbo ni veljal za naslov prvaka.

SVETOVNO KAJASKO PRVENSTVO

Tekmovalci 13 držav v Tacnu pri Ljubljani

Ni še znano, ali bodo nastopili tudi Italijani, ki so se prepozno prijavili

Cez dobrih 10 dni bo 166 tekmovalcev iz 13 držav pričelo borbo za naslove svetovnih prvakov kajaskega sporta. Nastopilo bo 6 Angležev, 4 Belgijci, 14 Avstrijev, 15 tekmovalcev iz Zahodne Nemčije, 12 Svcarjev, 19 Čehov, 20 tekmovalcev iz Vzhodne Nemčije, 1 Danec, 1 Šved, 3 Luksemburžani, 16 Francozov, 2 tekmovalca iz Posarja in 10 Jugoslovancev. To so samo tekmovalci, vsi pa niso rezerve.

V posameznih disciplinah bo nastopilo: F-1 ženske 30 tekmovalk, F-1 moški 40 tekmovalcev, C-1 moški 20, C-2 moški 40, C-2 mešano 22.

Ce bi hoteli dati prognoze o rezultatih, ki bodo doseženi na svetovnem prvenstvu, bi prav lahko že danes čitali Danec, Svede, Luksemburžane, Belgijce in Angleže, ki v svojih vrstah nimajo favorit